

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO
ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymu (toliau – KPPP įstatymas) nustatyta, kad savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams skiriamos programos finansavimo lėšos. Šios lėšos naudojamos savivaldybių ar viešųjų įstaigų, kurių dalininkė yra savivaldybė, savivaldybių įmonių valdomam vietinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų. Programos finansavimo lėšos yra valstybės biudžeto lėšos, fizinių, juridinių asmenų, kitų organizacijų, jų padalinių ir užsienio valstybių tikslinės lėšos, skirtos Programai finansuoti.

Tačiau įstatyme taip pat nustatyta, kad ne mažiau kaip 50 procentų Programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams, turi būti naudojama turtui įsigyti – vietinės reikšmės keliams tiesti, rekonstruoti ir kapitališkai remontuoti.

2024 m. savivaldybių vietinės reikšmės kelių tinklui buvo skirta tik 179 mln. eurų. Kokybinių reikalavimų neatitinka per 42 proc. vietinės reikšmės kelių ir kiekvienais metais šis skaičius tik auga. Jų sutvarkymui reikalinga virš 4 milijardų eurų. Vadinasi skiriamas finansavimas neatliepia net minimalios vietinės reikšmės kelių tinklo būklės palaikymo, jau nevertinant jo pagerinimo. Negana to, KPPP įstatyme dar papildomai numatyta, kad per pusę skiriamos sumos, savivaldybės gali skirti tik kapitališkai remontuoti kelius. Tai reiškia, jog už turimas minimalias lėšas, kelio remontas pabrangsta beveik trigubai. Kapitalinio remonto kaštai, lyginant su paprasto remonto kaštais yra per tris kartus didesni.

Savivalda geba pati nustatyti ir priimti sprendimus, ar savo kelių remontuoti kapitališkai ar atlikti paprastąjį remontą. Daugelyje savivaldybių pakanka atlikti paprastąjį remontą, nereikalingai neeikvojant didelių lėšų kapitaliniam remontui ir tokiu būdu sutvarkant tris kartus daugiau kelių ruožų. Jeigu savivalda nusprendžia, kad jei reikalinga atlikti kapitalinį kelio remontą, tai ji galėtų padaryti ir be imperatyvaus reguliavimo KPPP įstatyme.

Taigi, projektu siekiama nustatyti, kad savivalda pati galėtų nuspręsti kokio remonto reikia atlikti vietinės reikšmės keliams ir už gaunamą finansavimą suremontuoti per tris kartus daugiau kelių ruožų.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nariai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Ne mažiau kaip 50 procentų Programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams, turi būti naudojama turtui įsigyti – vietinės reikšmės keliams tiesti, rekonstruoti ir kapitališkai remontuoti.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūlytina atsisakyti imperatyvaus reguliavimo, kad ne mažiau kaip 50 procentų Programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams, turi būti naudojama vietinės reikšmės keliams kapitališkai remontuoti. Atsisakant kapitalinio remonto, o paliekant tiesiog remontą, savivaldą galės pati priimti sprendimus ar reikalingas būtinai kapitalinis

kelio remontas, ar užtenka paprasto remonto. Tai taip pat leis suremontuoti per tris kartus daugiau kelių ruožų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimto įstatymo pakeitimai kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Priimto įstatymo pakeitimai verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymą, kitų teisės aktų nereikia priimti, galiojančių teisės aktų nereikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte nėra pateikiama sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įstatymui įgyvendinti nereikės pakeisti ir (ar) priimti įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Siūlomas įstatymo pakeitimas įtakos valstybės biudžetui ir mokesčių surinkimui neturės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Rengiant įstatymo projektą nebuvo kreiptasi dėl specialistų vertinimo bei išvadų.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminių žodžių, kuriuos reikėtų įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis, nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia

Seimo nariai: